

❖ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ❖ (PATTERN RECOGNITION)

Σέργιος Θεοδωρίδης
Κωνσταντίνος Κουτρούμπας

Εκφράζοντας τον ταξινομητή Bayes

(a) Με χρήση συναρτήσεων διάκρισης (discriminant functions)

- Έστω $g_q(\mathbf{x}) = f(P(\omega_q)p(\mathbf{x}|\omega_q))$, $q=1, \dots, M$, όπου f γνησίως αύξουσα συνάρτηση.

- Ταξινόμησε δεδομένο \mathbf{x} στην κλάση ω_j για την οποία $g_j(\mathbf{x}) = \max_{q=1, \dots, M} g_q(\mathbf{x})$.

(b) Με χρήση επιφανειών απόφασης (decision surfaces)

- Ταξινόμησε δεδομένο \mathbf{x} στην κλάση ω_j για την οποία $\mathbf{x} \in R_j$, όπου

$$R_j = \{ \mathbf{x} \in R^l : g_j(\mathbf{x}) = \max_{q=1, \dots, M} g_q(\mathbf{x}) \} = \{ \mathbf{x} \in R^l : P(\omega_j | \mathbf{x}) = \max_{q=1, \dots, M} P(\omega_q | \mathbf{x}) \} = \\ \{ \mathbf{x} \in R^l : P(\omega_j)p(\mathbf{x} | \omega_j) = \max_{q=1, \dots, M} P(\omega_q)p(\mathbf{x} | \omega_q) \}$$

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι R_j s μπορούν να ταυτοποιηθούν μέσω των συνόρων τους με τις γειτονικές τους περιοχές.

Σύνορο κλάσεων ω_j, ω_q που αντιστοιχούν σε γειτ. περιοχές: $g_{jq}(\mathbf{x}) \equiv g_j(\mathbf{x}) - g_q(\mathbf{x}) = 0$

Περιοχές απόφασης: $R_j = \{ \mathbf{x} \in R^l : g_{jq}(\mathbf{x}) > 0 \}$, $R_q = \{ \mathbf{x} \in R^l : g_{jq}(\mathbf{x}) < 0 \}$

Σημαντική παρατήρηση: Στην πράξη η εύρεση της μίας έκφρασης από την άλλη είναι μια καθόλου προφανής διαδικασία. Αυτός είναι ένας βασικός λόγος για τον οποίο έχουν αναπτυχθεί ταξινομητές χρησιμοποιώντας ανεξάρτητα τις παραπάνω εκφράσεις.

Ο ταξινομητής Bayes: Η περίπτωση των κανονικών κατανομών

❖ Επίσης $g_{jk}(\mathbf{x})=0 \Leftrightarrow g_j(\mathbf{x})-g_k(\mathbf{x})=0$ είναι **ισοδύναμη** με

❖ Εξίσωση συνόρου
συνεχόμενων
κλάσεων

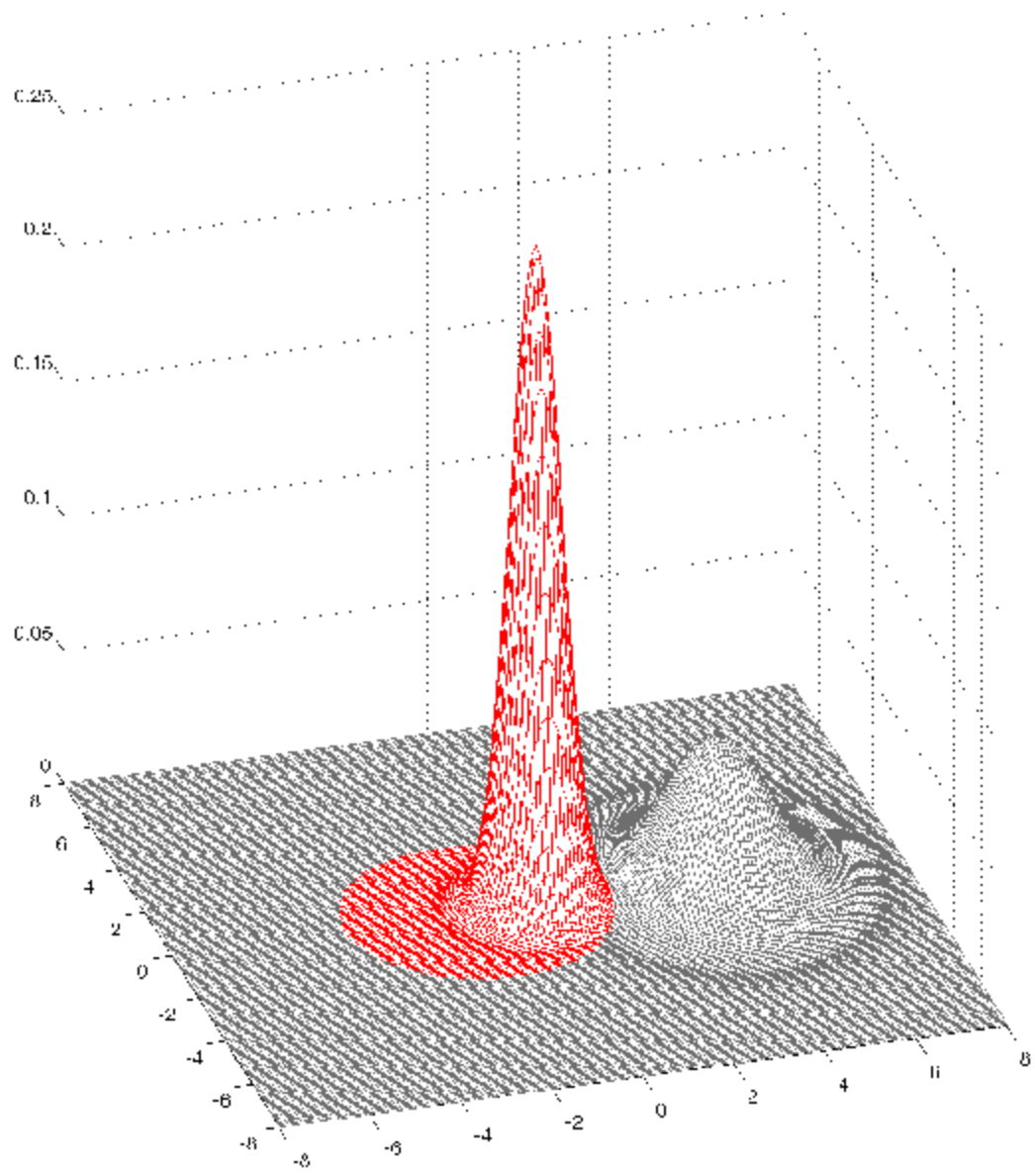
$$\left\{ \begin{array}{l} -\frac{1}{2} \mathbf{x}^T \Sigma_j^{-1} \mathbf{x} + \boldsymbol{\mu}_j^T \Sigma_j^{-1} \mathbf{x} - \frac{1}{2} \boldsymbol{\mu}_j^T \Sigma_j^{-1} \boldsymbol{\mu}_j + c_j + \ln P(\omega_j) = \\ -\frac{1}{2} \mathbf{x}^T \Sigma_k^{-1} \mathbf{x} + \boldsymbol{\mu}_k^T \Sigma_k^{-1} \mathbf{x} - \frac{1}{2} \boldsymbol{\mu}_k^T \Sigma_k^{-1} \boldsymbol{\mu}_k + c_k + \ln P(\omega_k) \end{array} \right.$$

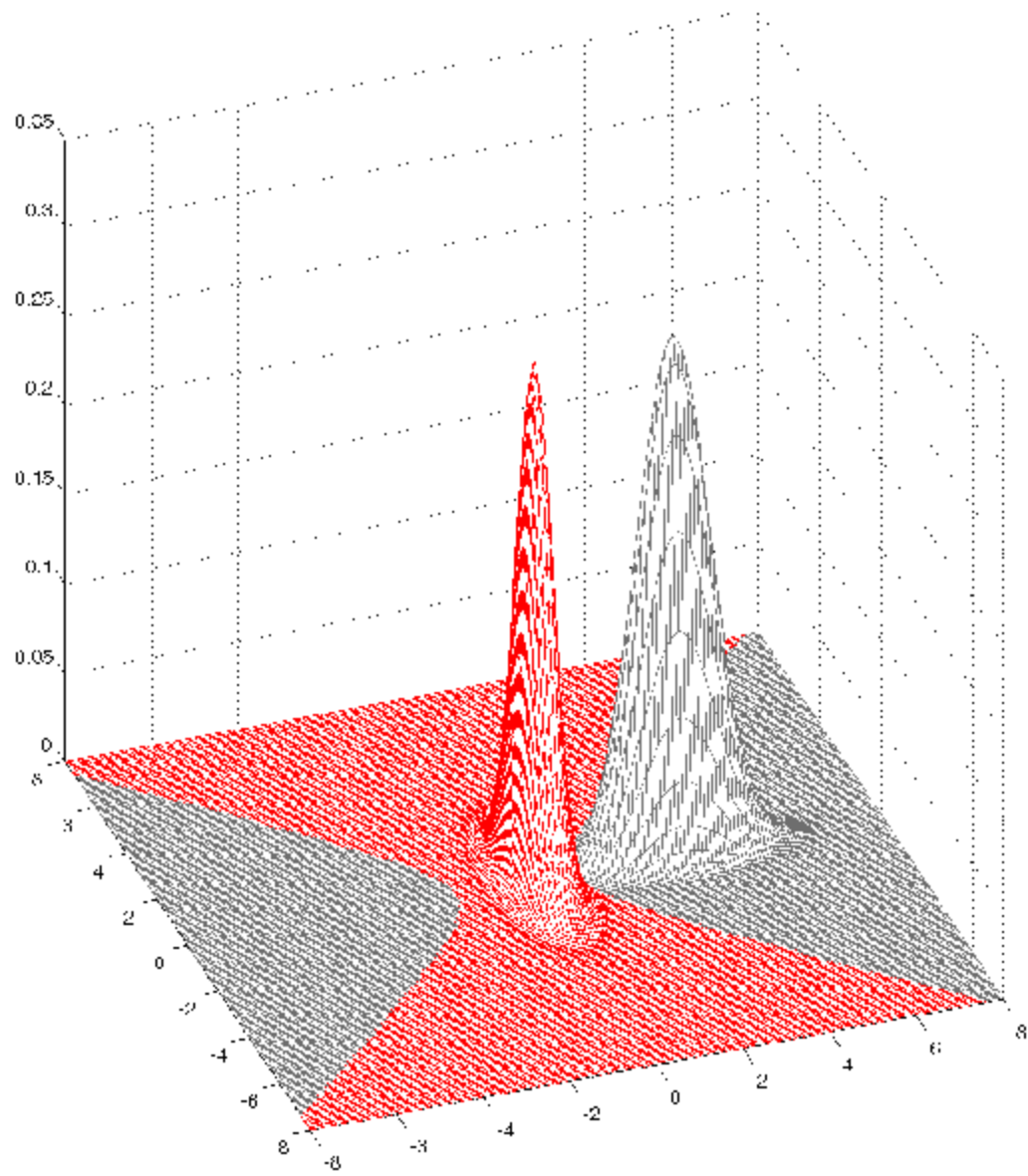
(i) $\Sigma_j \neq \Sigma_k$:

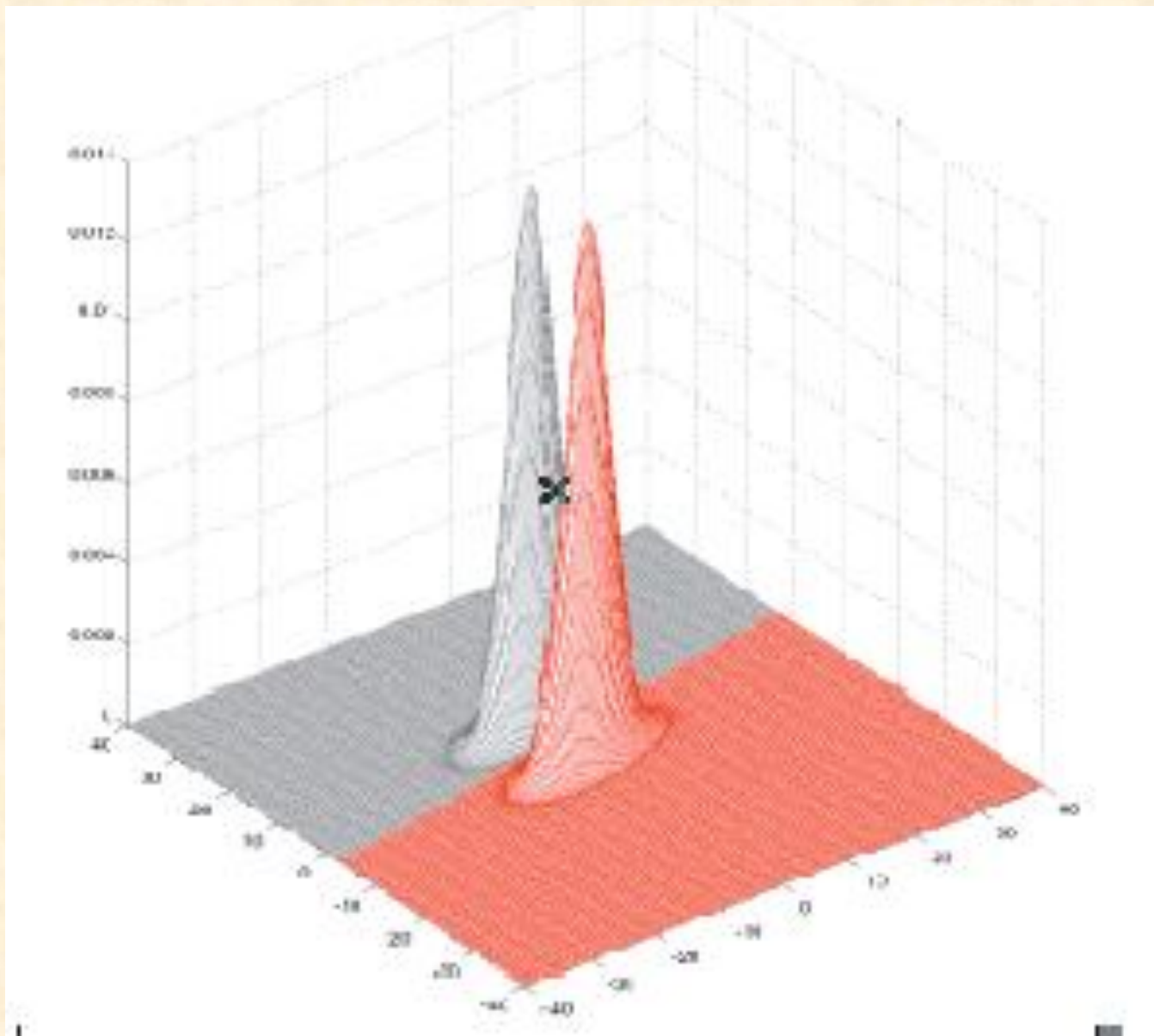
Σ' αυτή την περίπτωση η $g_{jk}(\mathbf{x})=0$ αναπαριστά μια καμπύλη **δευτέρου βαθμού** (π.χ. υπερ-έλλειψη, υπερ-παραβολή) (**τετραγωνικός ταξινομητής - quadratic discriminant analysis**)

❖ (ii) $\Sigma_j = \Sigma_k$:

Σ' αυτή την περίπτωση η $g_{jk}(\mathbf{x})=0$ αναπαριστά μια καμπύλη **πρώτου βαθμού** (υπερεπίπεδο) (**γραμμικός ταξινομητής - linear discriminant analysis**)

➤ Παράδειγμα: $\Sigma_i = \begin{pmatrix} \sigma^2 & 0 \\ 0 & \sigma^2 \end{pmatrix}$

$$g_i(\underline{x}) = -\frac{1}{2\sigma^2}(x_1^2 + x_2^2) + \frac{1}{\sigma^2}(\mu_{i1}x_1 + \mu_{i2}x_2)$$

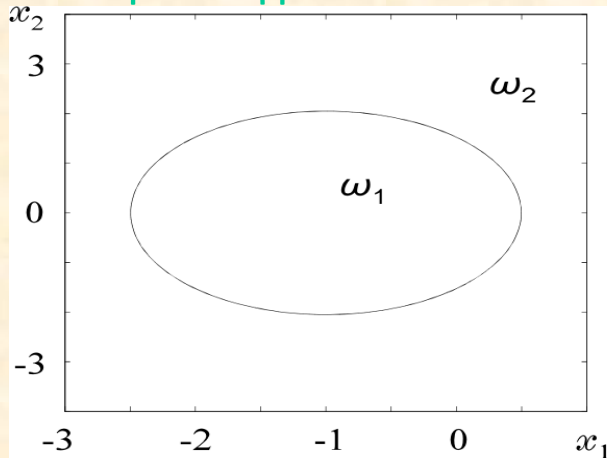
$$-\frac{1}{2\sigma^2}(\mu_{i1}^2 + \mu_{i2}^2) + \ln P(\omega_i) + C_i$$

Δηλαδή, η $g_i(\underline{x})$ είναι **τετραγωνική**. Σημειώστε ότι οι επιφάνειες

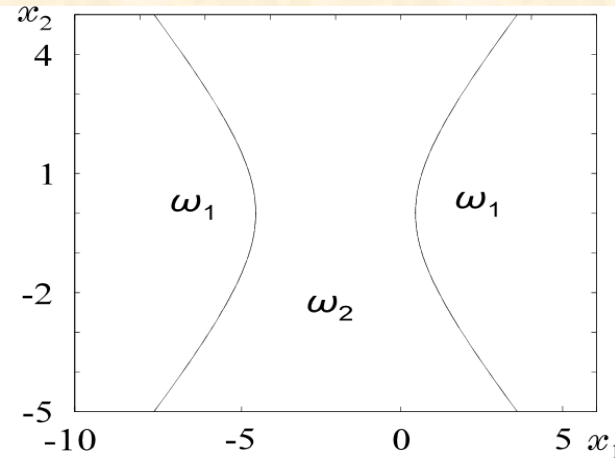
$$g_i(\underline{x}) - g_j(\underline{x}) = 0$$

ΔΕΝ είναι, **απαραίτητα, τετραγωνικής μορφής (ελλείψεις, παραβολές, υπερβολές, ζεύγη ευθειών)**.

Για παράδειγμα:

(a)

(b)

Ο ταξινομητής Bayes: Η περίπτωση των κανονικών κατανομών

(ii)-a $\Sigma_i = \Sigma_k$ και $P(\omega_j) = P(\omega_k)$:

Αγνοώντας τις κοινές ποσότητες που εμφανίζονται σε όλες τις $g_j(\mathbf{x})$ s, η $g_j(\mathbf{x})$ γίνεται

$$g_j(x) = -\frac{1}{2} (x - \mu_j)^T \Sigma^{-1} (x - \mu_j)$$

Θυμίζουμε ότι

$$d_M(x, \mu_j) = \left((x - \mu_j)^T \Sigma^{-1} (x - \mu_j) \right)^{1/2}$$

είναι η γνωστή **Mahalanobis απόσταση**.

Σ' αυτή την περίπτωση, ο ταξινομητής Bayes μπορεί να γραφτεί **ισοδύναμα** ως

❖ Καταχώρησε το \mathbf{x} στην ω_i με:

❖ $d_M(\mathbf{x}, \mu_j) = \min_{q=1, \dots, M} d_M(\mathbf{x}, \mu_q)$

Ταξινομητής ελάχιστης
Mahalanobis απόστασης

Ο ταξινομητής Bayes: Η περίπτωση των κανονικών κατανομών

(ii)-b $\Sigma_i = \Sigma_k = \sigma^2 I$ και $P(\omega_j) = P(\omega_k)$:

Αγνοώντας τις κοινές ποσότητες που εμφανίζονται σε όλες τις $g_j(\mathbf{x})$ s, η $g_j(\mathbf{x})$ γίνεται

$$g_j(x) = -\frac{1}{2} (x - \mu_j)^T (x - \mu_j) = -\frac{1}{2} \|x - \mu_j\|^2$$

όπου $\|\mathbf{x} - \mu_j\|$ είναι η γνωστή **Ευκλείδεια απόσταση**.

Σ' αυτή την περίπτωση, ο **ταξινομητής Bayes** μπορεί να διατυπωθεί **ισοδύναμα** ως εξής

❖ Κατχώρησε το \mathbf{x} στην ω_i με:

❖ $\|\mathbf{x} - \mu_j\| = \min_{q=1, \dots, M} \|\mathbf{x} - \mu_q\|$

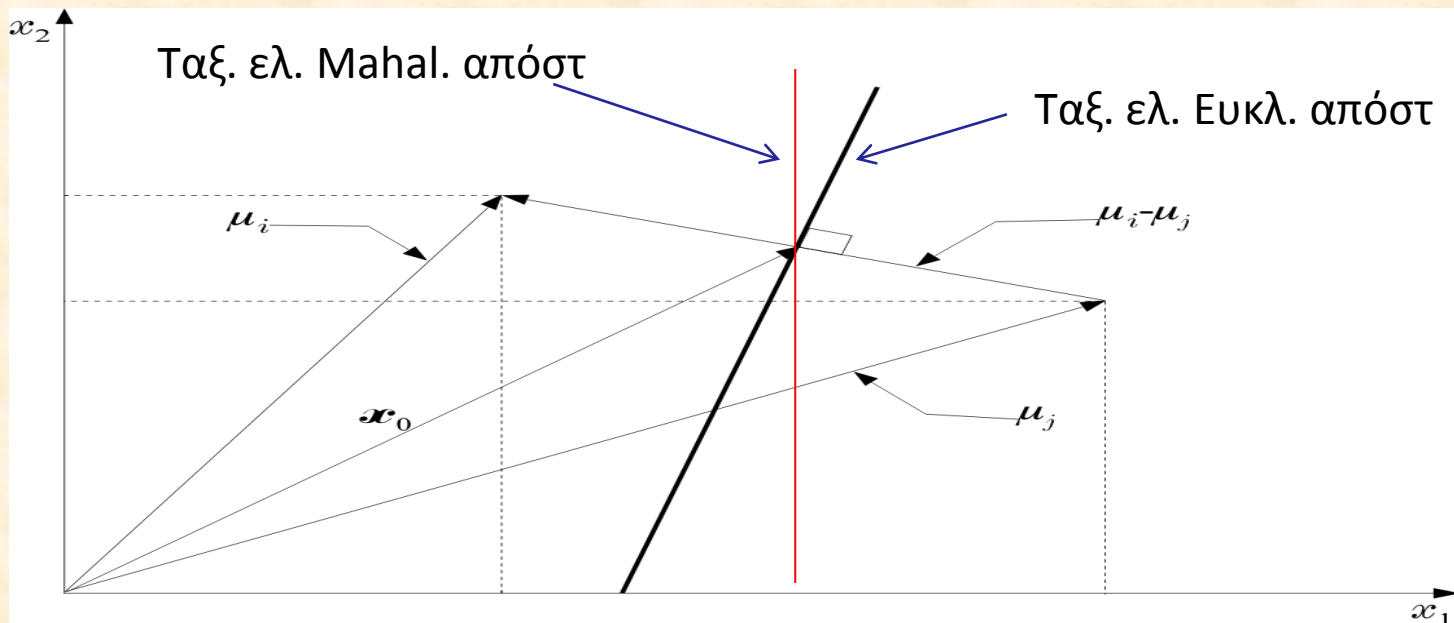
Ταξινομητής ελάχιστης
Ευκλείδεια απόστασης

Ο ταξινομητής Bayes: Η περίπτωση των κανονικών κατανομών

(ii)-a-b

Παρατήρηση: Για προβλήματα ταξινόμησης δύο κλάσεων:

- ο **ταξινομητής ελαχ. Ευκλείδειας απόστασης** οριοθετεί τις περιοχές απόφασης των δύο κλάσεων με τη **μεσοκάθετο** του τμήματος που ενώνει τα μέσα διανύσματα των κλάσεων.
- ο **ταξινομητής ελαχ. Mahalanobis απόστασης** οριοθετεί τις περιοχές απόφασης των δύο κλάσεων με ευθεία που διέρχεται από το **μέσο** του τμήματος που ενώνει τα μέσα διανύσματα των κλάσεων, αλλά **δεν είναι κάθετη** σ' αυτό.

Παράδειγμα:

Δοθέντων των ω_1, ω_2 : $P(\omega_1) = P(\omega_2)$ και $p(\underline{x}|\omega_1) = N(\underline{\mu}_1, \Sigma)$,

$$p(\underline{x}|\omega_2) = N(\underline{\mu}_2, \Sigma), \quad \underline{\mu}_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \quad \underline{\mu}_2 = \begin{bmatrix} 3 \\ 3 \end{bmatrix}, \quad \Sigma = \begin{bmatrix} 1.1 & 0.3 \\ 0.3 & 1.9 \end{bmatrix}$$

κατηγοριοποίησε το διάνυσμα $\underline{x} = \begin{bmatrix} 1.0 \\ 2.2 \end{bmatrix}$ με χρήση Bayesian ταξινομητή:

-> Είναι: Ταξινομητής Bayes \Leftrightarrow Ταξινομητής ελαχ. Mahalanobis απόστασης

- $\Sigma^{-1} = \begin{bmatrix} 0.95 & -0.15 \\ -0.15 & 0.55 \end{bmatrix}$

- Υπόλ. Mahalanobis απόστ. d_m από μ_1, μ_2 : $d_{m,1}^2 = [1.0, 2.2]$

$$\Sigma^{-1} \begin{bmatrix} 1.0 \\ 2.2 \end{bmatrix} = 2.952, \quad d_{m,2}^2 = [-2.0, -0.8] \Sigma^{-1} \begin{bmatrix} -2.0 \\ -0.8 \end{bmatrix} = 3.672$$

- Καταχώρησε $\underline{x} \rightarrow \omega_1$.

Παράδειγμα:

Δοθέντων των ω_1, ω_2 : $P(\omega_1) = P(\omega_2)$ και $p(\underline{x}|\omega_1) = N(\underline{\mu}_1, \Sigma)$,

$$p(\underline{x}|\omega_2) = N(\underline{\mu}_2, \Sigma), \quad \underline{\mu}_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \quad \underline{\mu}_2 = \begin{bmatrix} 3 \\ 3 \end{bmatrix}, \quad \Sigma = \begin{bmatrix} 2.0 & 0.0 \\ 0.0 & 2.0 \end{bmatrix}$$

κατηγοριοποίησε το διάνυσμα $\underline{x} = \begin{bmatrix} 1.0 \\ 2.2 \end{bmatrix}$ με χρήση Bayesian ταξινομητή:

-> Είναι: Ταξινομητής Bayes \Leftrightarrow Ταξινομητής ελαχ. Ευκλείδειας απόστασης

- Υπολ. Ευκλείδειας απόστ. του \underline{x} από τα $\underline{\mu}_1, \underline{\mu}_2$:

$$d_{\theta,1}^2 = [1.0 \quad 2.2] \begin{bmatrix} 1.0 \\ 2.2 \end{bmatrix} = 5.84, \quad d_{\theta,2}^2 = [-2.0 \quad -0.8] \begin{bmatrix} -2.0 \\ -0.8 \end{bmatrix} = 4.64$$

- Καταχώρησε $\underline{x} \rightarrow \omega_2$.

Παρατήρηση: Οι δύο ταξινομητές καταχωρούν το **ΙΔΙΟ διάνυσμα** σε **διαφορετικές κλάσεις**. Αυτό οφείλεται στον **διαφορετικό τρόπο μοντελοποίησης** των κλάσεων σε κάθε περίπτωση.

Ο ταξινομητής Bayes: Η περίπτωση των κανονικών κατανομών

Ερώτηση: Κάτω από ποιες συνθήκες ο ταξινομητής ελάχιστης Ευκλείδειας απόστασης είναι βέλτιστος ως προς το κριτήριο της πιθανότητας λάθους;

Απάντηση: Όταν οι κατηγορίες

(a) είναι ισοπίθανες,

(b) Μοντελοποιούνται από κανονικές κατανομές με πίνακες συνδιασποράς της μορφής $\sigma^2 I$.

Ερώτηση: Κάτω από ποιες συνθήκες ένας γραμμικός ταξινομητής μπορεί να είναι βέλτιστος ως προς το κριτήριο της πιθανότητας λάθους;

Απάντηση: Όταν οι κατηγορίες μοντελοποιούνται από κανονικές κατανομές με κοινό μητρώο συνδιασποράς.

Ερώτηση: Κάτω από ποιες συνθήκες ένας τετραγωνικός ταξινομητής μπορεί να είναι βέλτιστος ως προς το κριτήριο της πιθανότητας λάθους;

Απάντηση: Όταν οι κατηγορίες μοντελοποιούνται από κανονικές κατανομές με διαφορετικές κατανομές συνδιασποράς.